

діяльність тих, хто навчається, в дистанційному режимі. Вважаємо нагальною потребою спрямувати подальші дослідження на технології візуалізації в освіті, зокрема в навчанні української мови іноземних студентів-початківців, з метою втілення у мовну підготовку як здобутків провідних науковців цього напрямку, так і власних.

Література:

1. Биков В.Ю. Дистанційний навчальний процес : навчальний посібник. Київ : Міленіум, 2005. 292 с.
2. Житеньова Н.В. Технології візуалізації в сучасних освітніх трендах. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету : електронне наукове фахове видання*. 2016. № 2. С. 170-178. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2016.2.170178>
3. Кухаренко В.М. Екстрене дистанційне навчання в Україні : монографія / за ред.: В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка. Харків : Міська друкарня, 2020. 409 с.
4. Ушакова Н., Алексеєнко Т., Кушнір І. Засоби візуалізації у навчанні української мови як іноземної . *Викладання мов у вищих освітніх закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2022. Вип. 40. С. 80-95. URL: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2022-40-06>.

Із досвіду вивчення польської мови як іноземної на базі Варшавського університету (м. Варшава, Республіка Польща)

Шипотілова О.П.

*доц., к. істор. н., доцент кафедри довузівської підготовки
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна
e-mail: lenakomail@ukr.net*

Польська мова стрімко набуває популярності в Україні. Число наших співвітчизників, які прагнуть її вивчити, зростає кожним роком. У зв'язку з повномасштабним вторгненням Росії в Україну більшість наших громадян, що знайшли тимчасовий притулок у Польщі, почали вивчати мову масово. Польська мова стає один із інструментів здобуття українських дітей середньої та вищої освіти, працевлаштування і отримання легалізаційних документів тощо.

Складності в вивченні польської мови виникають, зазвичай, із легковажного ставлення до неї як до мови іноземної. Мовляв, польська дуже проста й її навіть не треба вчити спеціально, оскільки вона схожа на українську. Такі люди на перших заняттях починають розуміти свою помилку. Звичайно, засвоєння польської лексики йде набагато швидше й легше, у порівнянні з англійською. Проблеми натомість стосуються правильної вимови. Неоднаразово доводиться чути «дзень добжи» замість «джень добри» та «дзенькую» замість «дженькує» [2].

Найчастіше виникають помилки із шиплячими, коли українці вимовляють звуки «сі», «ці», «зі», «дзі» замість «ші», «чі», «жі», «джі». І, звісно, класика, *zimny* – [жімні], а не [зімні], «*siedem*» – [шедем], а не [седем]. Якщо вимовляти неправильно, вас і зрозуміють неправильно, або не зрозуміють взагалі.

Для покращення вимови дуже допомагає слухати і повторювати за лектором дитячі вірші. Зв'язати письмо з вимовою – це неочевидний для більшості інструмент. Коли правильно розрізняємо звуки на письмі, то й правильно їх вимовляємо. Потрібно не боятися повторювати за носіями [1].

Одним із кращих центрів вивчення польської мови та культури для іноземців у Польщі є Полонікум. Це сучасний науково-навчальний центр факультету полоністики Варшавського університету. Команда лекторів університету проводить дослідження, готує вчителів польської мови як іноземної, популяризує польську мову та культуру за кордоном, проводить сертифікацію з польської мови як іноземної, організовує аспірантуру, присвячену глоттодидактиці польської мови.

Основною формою діяльності Полонікуму є курси польської мови, які є найпопулярнішими. Але лектори не обмежують пропозицію: вони пропонують участь у воркшопах, онлайн-курсах, розмовних заняттях, лекціях про сучасну польську культуру, повсякденне життя в Польщі, зустрічі та взаємовпливи різних культур, про подібності й відмінності між культурами. Деякі лекції проводяться англійською мовою [3].

Окрім традиційної форми занять, іноземцям показують кінопокази в поєднанні з дискусіями та лекціями. Такий метод називається «мавпування» і є досить ефективним. Тренувати вимову можна за допомогою улюбленого польського фільму, серіалу або відео цікавих вам блогерів. Для цього уважно прослухайте невеличкий уривок відео (до хвилини). Далі зробіть паузу і спробуйте скопіювати почуте, використовуючи інтонації, наголоси та навіть артикуляцію мовця. Така вправа може викликати дискомфорт, адже нам здається, що це перебільшення. Проте саме так звучать носії мови. Також лектори використовують мультимедійні програми, які знайомлять з польською історією, культурою та традиціями. Курс, відкритий для всіх, проходить у серпні та включає, крім щоденних мовних занять, лекції, кінопокази, поїздки, соціальні зустрічі, а також вивчення полонезу – традиційного польського танцю [3].

Полонікум готує багатьох кандидатів на професію вчителя польської мови як іноземної. Протягом багатьох років на базі Полонікуму діє аспірантура «Полоністична глоттодидактика» для гуманістів, зацікавлених у професії викладання польської мови як іноземної.

У Полонікуму можна зустріти молодих людей з-за кордону, часто з конфліктних країн, які дискутують між собою всіма мовами світу, дуже часто польською. Природними є мультикультурні студентські групи, в яких поряд з гостями з Азії та Південної Америки є європейці та африканці. Усе це робиться під час вивчення мови Адама Міцкевича та Яна Кохановського. Польська мова може об'єднувати і дружні стосунки, які об'єднували студентів Полонікуму та з Полонікуму, іноді тривають навіть кілька десятиліть.

Центр має довгу й яскраву історію, яка почалася в 1956 році: саме тоді у Варшавському університеті проведено перший післявоєнний літній курс польської мови. Учасниками курсу були іноземні вчителі-полоністи та славісти з 15 країн. У такий спосіб університет згадав події, що відбулися чверть століття тому, у 1931 році, коли вперше у відродженій Республіці Польща

відбувся кількатижневий літній курс польської мови та культури для іноземців. Назва Полонікум (Polonicum) використовується у Варшавському університеті на рубежі 1950-1960-х років [3].

Серед слухачів переважно іноземці, які навчаються у Варшавському університеті та в інших варшавських університетах, студенти, які приїжджають до Польщі за програмою Erasmus+, стипендіати, бенефіціари грантів, люди, які проходять однорічне чи кількамісячне наукове стажування, стипендіати Уряду Польщі, представники польської діаспори та багато інших, які цікавляться польською мовою та культурою. У курсах Полонікум беруть участь іноземці, які офіційно не пов'язані з університетами: працівники міжнародних компаній та установ, дипломати, члени їхніх сімей, діти польської діаспори, особи, які претендують на право проживання в Польщі або на польське громадянство.

Література:

1. Важка польська: експерт порекомендувала українцям, як вивчити мову. URL: <https://www.yavp.pl/uk/ukrajintsi-v-polshchi/vazhka-polska-ekspert-porekomendovala-ukrajintsiam-iak-vyvchyty-movu-14311.html>
2. Дмитренко Олександра. 10 найпоширеніших помилок у вивченні польської мови. URL: <https://culture.pl/ua/stattia/10-nauposhyrenishykh-pomylok-u-vyvchenni-polskoyi-movu> від 10 травня 2023 року.
3. O centrum Polonicum. URL: <https://polonicum.uw.edu.pl/o-centrum-polonicum#historia>

Сучасні засоби візуалізації навчальних матеріалів на заняттях з української мови як іноземної

Шкурко О.В.

*доц., к. філол. н., доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна
e-mail: eshkurko@i.ua*

У сучасному світі відбуваються глобальні зміни, пов'язані з проникненням інформаційно-комунікаційних технологій в повсякденне життя людей, яким доводиться сприймати й обробляти величезний обсяг інформації, і